

Општи подаци

Подаци о тиму

ИДЕНТИФИКАЦИОНИ БРОЈ:

БРОЈ ЧЛАНОВА ТИМА:2

ПРЕДМЕТИ КОЈИ СЕ ПРИКАЗУЈУ:

Природа и друштво: 72 часа годишње

Физичко васпитање: 108 часова часова годишње

Ликовна култура: 72 часа годишње

Музичка култура: 36 часова годишње

Грађанско васпитање: 36 часова годишње

Општи методички подаци

Наставни предмет *Природа и друштво*

Наставна тема *Саобраћај*

Наставна јединица *Врсте саобраћаја и саобраћајна средства*

Тип наставног часа *Обрада новог садржаја 1 час, 1 час утврђивање, 1 час вежбање*

Оперативни задаци часа:

а) Образовни

Проширивање знања о саобраћају и врстама саобраћаја; увођење појма саобраћајна средства. Уочити и усвојити поделу саобраћаја према намени и према врсти путева.

б) Васпитни

Развијање културе понашања у саобраћајним средствима.

в) Функционални

Оспособљавање ученика за самостално путовање различитим саобраћајним средствима. Усвојити правила безбедног понашања у саобраћају.

Облици рада

Фронтални, индивидуални и групни рад.

Наставне методе

Интерактивне, кооперативне, илустративно-демонстративне, учење путем открића, учење кроз игру, практичан рад, дискусија, метода писаних радова, интерперсонална, вербално-лингвистичка, ритмичко-музичка.

Увођење новине

„Учење буди различите унутрашње развојне процесе који могу деловати само ако је дете у интеракцији са људима из своје околине и сарађује са вршњацима“, Виготски

Увођење пројектне наставе је један од веома важних сегмената у учењу. Учење је много занимљивије, ученици заједно решавају проблеме, стварају нове идеје, допуњују своје знање, развијају социјалне вештине, креативно и критичко мишљење, више су мотивисани за учење, развијају позитивнији однос према себи и другима, толерантнији су.

Мотивација

Кретање људи и робе је увек представљало важан фактор друштвених и привредних делатности. Пре него што су се догодила велика техничка достигнућа није постојао ни један вид механизованог саобраћајног средства. Развојем трговинске делатности убрзава се и осавремењивање саобраћаја и саобраћајних средстава. Зато је врло интересно упознати се са развојем саобраћаја и пратити развој саобраћајних средстава од најпримитивнијих до најсавременијих. Битно је сазнање колико је много више времена требало да се људи или роба превезу на мање раздаљине, а камоли на веће. Зато смо сматрали да је ова тема веома интересантна да ученике упознамо са начином превоза наших предака у односу на то како се ми сада превозимо. Некада су коњаници данима, па и месецима путовали да би пренели неку поруку у другу државу, за разлику од данашњег интернета који нам омогућава да једним кликом преносимо поруке на сасвим супротну страну света. Тиме се представља и значај савременог саобраћаја и саобраћајних средстава.

Усаглашеност са наставним планом и програмом

Област **САОБРАЋАЈ** уклапа се у програм предмета Природа и друштво за трећи разред. Корелација са осталим садржајима предмета Природа и друштво повезује се са садржајем наставних тема **Људске делатности и Насеље и становништво**. Корелација се остварује и са другим наставним предметима: Грађанско васпитање (култура у саобраћају), Музичка

култура(певање песме и слушање музике), Ликовна култура(прављење макета) и Физичко васпитање(игра Ћиху-ћиху).

Услови за реализацију часова

Реализација наставних часова одржана је у мултимедијлној учионици, тако да је сваки ученик испред себе имао рачунар.Коришћени су видео бим и пројектор.Дигиталном камером и фотоапаратом смо бележили све активности. За групни рад користили смо видео бим, пројектор, интернет, слике саобраћајних средстава, хамер папир, маказе, боје, упутства за рад, моделе саобраћајних средстава, пластичне флашице, украсни папир, лепак, лепљиву траку, дрвене дашчице, вуницу.

Завршна активност ученика је изложба макета саобраћајних средстава, цртежа и фотографија.

ОРГАНИЗАЦИЈА 1. ЧАСА

Припремна активност (Загонетка)

Немам перје, али летим,

с точковима знам да слетим.

Активност: НЕКАД

У уводном делу часа са ученицима водити разговор о томе којим превозним средством путују на море, у село, у друге градове...Долазимо до закључка да су: аутомобил, аутобус, воз, брод, авион средства којим се можемо превозити и они се једним именом зову **САОБРАЋАЈНА СРЕДСТВА**.

Са ученицима разговарати о томе да саобраћајна средства нису увек била овако савремена и да се саобраћај одвијао на много примитивнији начин. Која саобраћајна средства и на који начин је човек користио приказујемо на слајду. Сваку слику са слајда пропратити објашњењем. Водити разговор о значају саобраћаја за живот људи, о трговини која се све брже развија захваљујући савременим саобраћајним средствима.

Саобраћајна средства користе за превоз робе и путника. Саобраћај се дели на: копнени (друмски и железнички), водени, ваздушни и информациони. Приказ слајда.

Копнени саобраћај се дели на друмски и железнички. Средства друмског саобраћаја су: аутомобили, аутобуси, камиони, мотоцикли и бицикли. Средства железничког саобраћаја су: возови и метрои.

Водени саобраћај

бродови

чамци

трајекти

подморнице

Ваздушни саобраћај

авиони

хеликоптери

Информациони саобраћај

писмо

телефони

интернет

ТВ

новине

На приказаним слајдовима објаснити.

Корелација са предметом *Грађанско васпитање*.

Игра „Аутобус“. Један ред клупа са ученицима представља аутобус. У првом реду седи возач. Аутобус стаје на станици и у њега улази троје старијих људи (прерушени ученици). Остали ученици који седе уступају место старијим особама и дају примере лепог понашања.

Приказати слајд са примерима неправилног понашања у саобраћају и разговарати о нужности правилног понашања, посебно у средствима јавног саобраћаја. Дискутовати о правилима понашања на улици, на путу од куће до школе и обратно.

Корелација са предметом *Музичка култура*.

Слушање песме „Успорите поред школе“, хор „Чаролија“

Ток часа 1. часа:

Планирани садржај рада	Активност наставника	Активност ученика	Планирано време у мин.	Методе и облик рада	Начин праћења рада ученика	Очекивани ефекти
Загонета Приказивање слајда 1.	Објашњава, посматра ток активности	Учествују у разговору	3	Дијалогска фронтални	Посматрање	Мотивисаност ученика
Активност <i>Некад</i>	Разговор на основу презентовања слајдова 2 и 3	Учествују у разговору	10	Разговор илустративно-демонстративни. фронтални	Укљученост свих ученика у разговор	Упознавање са настанком и развојем саобраћајних средстава
Обрада наставног садржаја	Демонстрира, пушта слајд, коментарише, поставља питања	Учествују у разговору, посматрају	20	Истраживачка, дијалогска, демонстративна фронтални	Посматрање и слушање, постављање питања	Уочавање и препознавање саобраћајних средстава
Игра „Аутобус“	Даје упутства, посматра ток игре	Договарају се, дискутују, учествују у игри	6	Метода разговора, демонстративна, кооперативна фронтални	Посматрање, давање упутстава	Схватање значаја лепог понашања у саобраћају
Приказивање слајда са правилима понашања у саобраћају	Показивање, разговор	Посматрање, разговор	3	Метода разговора, демонстративна, фронтални	Посматрање, дискусија	Схватање значаја правилног понашања у саобраћају
Слушање и гледање песме „Успорите поред школе“, хор „Чаролија“	Слуша, посматра	Слушају, посматрају, певају	3	Ритмичко – музичка фронтални	Посматрање и слушање	Стварање лепог расположења у колективу

ОРГАНИЗАЦИЈА 2. ЧАСА

Уводна активност: Асоцијација „Саобраћај“

Радни листићи које ученици индивидуално решавају на својим рачунарима.

1. Чему служе саобраћајна средства?

2. Копнени саобраћај се дели на: _____ и _____.

3. Средства друског саобраћаја су: _____, _____, _____,
_____ и _____.

4. Шинама се крећу: _____ и _____.

5. Наведи средства воденог саобраћаја.

6. Можемо летети: _____ и _____.

7. Средства инфрмационог саобраћаја су: _____, _____, _____,
_____ и _____.

8. Користећи интернет, служимо се _____ саобраћајем.

Активност „Кроз села и градове“.

Ученици у рачунару имају пликавање неке кратке Србије. Њихов задатак је да на њима обележе веће градове у правцу од Новог Пазара до Београда. Овом активнишћу се прави корелација са наставним јединицама **План насеља и Географска карта**.

Корелација са наставом **Физичког васпитања**.

Активност „Ћиху-ћиху“.

На табли су залепљена четири плаката. На сваком плакату је написан по један назив врсте саобраћаја. Ученици из кутије ваде папирне листове на којима се налазе називи саобраћајних средстава и стану испред плаката где се налази назив саобраћаја коме припада то саобраћајно средство правећи возић. На основу тога сазнајемо да ли ученици знају да разликују врсте саобраћаја и саобраћајних средстава.

Ток часа 2. часа:

Планирани садржај рада	Активност наставника	Активност ученика	Планирано време у мин.	Методе и облик рада	Начин праћења рада ученика	Очекивани ефекти
Асоцијација „Саобраћај“	Објашњава, посматра ток активности	Учествују у решавању асоцијације	10	Дијалогска, демонстративна, учење путем открића фронтални	Посматрање	Мотивисаност ученика
Наставни листићи	Давање упутстава за рад, посматрање	Рад на наставном листићу	10	Разговор илустративно-демонстративни индивидуални	Посматрање	Сазнање о степену усвојености обрађеног садржаја
Активност „Кроз села и градове“	Демонстрира, пушта слајд, даје упутства за рад	Учествују у раду, посматрају	15	Истраживачка, дијалогска, демонстративна, интерактивна фронтални	Посматрање	Сналажење на немој карти
Активност „Ћиху-ћиху“	Даје упутства, посматра ток игре	Договарају се, дискутују, учествују у игри	10	Метода разговора, демонстративна, кооперативна фронтални	Посматрање, давање упутстава	Утврђивање градива, стварање позитивне атмосфере

ОРГАНИЗАЦИЈА 3. ЧАСА

Корелација са Ликовном културом

Радионица „Макета“

Рад у нашој учионици

Као пример добре праксе за израду макета неких саобраћајних средстава пуштамо снимак преузет на интернет страниц. Након одгледаног снимка и неких упутстава ученици самостално раде.

Ученици су на претходном часу подељени у групе. Свака група је добила задужења шта да донесе за овај час:

- балоне, празне кутије од шибица, лепак (за прављење балона)
- празне флашице од сокова, лепак, украсни папир, маказе (за прављење авиона или целелина)
- дрвене дашчице, вуницу, лепак (за прављење сплава)
- украсне папире, лепак (за прављење писма)
- картон, лепак, лепљива трака, фломастери (за прављење рачунара)
- картон, украсни папир, најлон, лепак, лепљива трака, маказе (за прављење брода или чамаца)

За стварање расположења пуштамо композицију Вивалди „Пролеће“. Следи анализа и естетска процена радова. Све радове похвалити и пропратити аплаузом.

У завршној активности се, преко скајпа повезујемо са ученицима првог разреда ОШ „Дринка Павловић“ у Београду, који су са својом учитељицом Сенком Бухић, такође обрађивали наставну јединицу **Врсте саобраћаја и саобраћајна средства**. Ученици су једни другима показивали продукте са радионица, размењивали су идеје и искуства током рада. Одушевљење због такве комуникације је било обострано, јер су на тај начин уједно и користили једно од најсавременијих облика информационог саобраћаја. Посебно је важно што је на тај начин наставна јединица **Саобраћајна средства** одмах нашла примену у пракси. На крају смо дошли до закључка да интернет (као средство информационог саобраћаја) не треба користити само за играње игрица и дописивање на Фејсбуку, већ и за електронско учење.

Ток часа 3. часа

Планирани садржај рада	Активност наставника	Активност ученика	Планирано време у мин.	Методе и облик рада	Начин праћења рада ученика	Очекивани ефекти
Видео снимци авиона и бродова	Објашњава, посматра	Учествују у разговору	10	Вербално – лингвистичка, демонстративна, учење путем открића фронтални	Посматрање	Мотивисаност ученика
Радионива „Макета“	Давање упутстава за рад, посматрање	Израда макете	25	Разговор, објашњавање, практични рад групни	Посматрање	Развијање конструктивних способности и креативности
Видео разговор	Давање упутстава и посматрање	Учествовање у разговору и дискусији	10	Истраживачка, дијалогска, демонстративна, интерактивна, интерперсонална фронтални	Посматрање	Размена искустава, коришћење информационих средстава у образовне сврхе

Прављење изложбе у школском холу.

Свим часовима су присуствовали ученици старијих разреда, чланови Тачког парламента. Они су надгледали све ђачке активности и помагали у раду.

ЗАДАЦИ ЗА УЧЕНИКА

Асоцијација

Решавање наставних листића

Попуњавање неме карте

Израда макета

За реализацију планираних активности од наставних материјаласмо користили: фотоапарат, дигиталну камеру, презентације направљене у Power Point-у, модели саобраћајних средстава, интернет.

Материјал за практични рад: картон, пластичне флашице, маказе, најлон, лепак, лепљива трака, дрвене дашчице, украсни папир.

ЛИТЕРАТУРА

Бора Станимировић, Слађана Анђелковић, Методика наставе природе и друштва, Учитељски факултет, Врање, 2003.

Банђур, В.: Педагошко-методолошко утемељење методике разредне наставе, Учитељски факултет, Београд, 2001.

Домети и перспективе методике васпитно-образовног рада (зборник радова), Наша школа, бр. 3-4, Бања Лука, 1997.

Интерактивно учење, Министарство просвјете Републике Српске, Б. Лука, 2000.

Лазаревић, Ж. и Банђур, В.: Методика наставе природе и друштва, Учитељски факултет, Београд, 2001.

Методика – научна и наставна дисциплина (зборник радова), Учитељски факултет, Јагодина, 2011.

ВРЕДНОВАЊЕ ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА

Успешности реализације ове наставе, као и успешност остварења циљева и задатака огледа се у атмосфери на часовима, развијању мотивисаности и интересовања ученика, жеља за новим сазнањима, развијању позитивног односа према раду, солидарности са другарима, интересовању за све активности, способности за прихватање и уважавање туђег мишљења, спретности примене стеченог знања у практичном раду...

КОМЕНТАРИ НАСТАВНИКА

Обзиром да су реализацији часова присуствовале многе колеге било је и много коментара. Сви су били одушељени кооперативношћу и интерактивношћу ученика, као и иновацијом. Изражене су жеље да и они у будуће на овај начин приступају реализацији наставних садржаја. Посебно им се допао тимски рад, када су ученици заједнички проналазили решења, солидаришући се и уважавајући туђе мишљење. Овде треба напоменути и то да у овом одељењу наставу похађа четири ученика са психофизичким сметњама. Њихово одушевљење и срећа током свих активности, а посебно при групном раду, речима се не може описати.

КОМЕНТАРИ УЧЕНИКА

„Раније нисам знао да разликујем авион од хеликоптера“.

„Драго ми је да сада знам како су се превозили наши преци“.

„Жао ми је што нисам живео у доба када се путовало на коњима“.

„Најлепши дан у школи“.

„Желела бих да нам убудуће сваки час буде овакав“.

„Кући ћу правити макете које су правиле остале групе“.

„Кад порастем возићу се балоном“.

„Једва чекам да родитељима испричам како сам се забављао“.

Планирање даљих активности

На оваквим часовима ученици су више мисаоно ангажовани, активирани и повезују стечена знања.Интердисциплинарност и кооперативност дају велике могућности за креативан рад, тако да ћемо је користити у планирању даљег рада и повезивати садржаје и из других предмета.

Ми смо задовољне резултатима, а и ученици су изразили жељу да нам од сад овакав начин рада буде свакодневана пракса.

НАУЧЕНЕ ЛЕКЦИЈЕ

На овим часовима ученици су обновили и проширили раније стечено знање о врстама саобраћаја и саобраћајним средствима, стекли нова знања о култури и неопходности правилног и лепог понашања у саобраћајним средствима.

Реализација наставних садржаја на овај начин ученицима је много примамљивија и занимљивија.Памћење је дуготрајније када има оволико визуелног,за разлику од класичног начина реализације наставе, тј.само вербално изношење података.Осим тога, на овај начин се развијају другарство, кооперативност, савесност, већа одговорност према раду, негују се естетске вредности, развијају радне навике, упорност, марљивост, уредност, систематичност, изоштрава се моћ запажања, уочавају се узрочно-последичне везе, развија је критичко мишљење...

